

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 р 4/2022
11.02.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Гордана Комненић, одређена Годишњим распоредом послова у смислу одредбе члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, у поступку заштите права на суђење у разумном року предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Милош Корићанин, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Крагујевцу Р4 р 10/21 од 28.12.2021. године, након испитног поступка, донео је 11.02.2022. године, следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Крагујевцу Р4 р 10/21 од 28.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Р4 р 10/21 од 28.12.2021. године, ставом I изреке, одбијен је приговор предлагача којим је тражио да се утврди повреда права на суђење у разумном року у предмету Гж1 3021/21 Апелационог суда у Крагујевцу (предмет Основног суда у Краљеву П1 724/18). Ставом II изреке, одбијен је захтев подносиоца приговора за накнаду трошкова поступка.

Против наведеног решења предлагач је изјавио благовремену жалбу из свих законских разлога.

Одлучујући о жалби, на основу одредбе члана 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15), у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ број 25/82 ... „Службени гласник РС“ бр. 65/95 ... 55/14) и члана 386. Закона о парничном поступку „Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/2020), на чију примену упућује одредба члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд је утврдио да је жалба предлагача неоснована.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1. до 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке, предлагач је, преко пуномоћника, поднео Апелационом суду у Крагујевцу приговор ради убрзавања поступка у предмету Гж1 3020/21, наводећи да поступак у овој парници траје три године и четири месеца и да није правноснажно окончан.

Увидом у предмет Основног суда у Краљеву П1 24/18, Апелациони суд у Крагујевцу је утврдио да је подносилац приговора, у својству тужиоца, тужбу поднео Основном суду у Краљеву 01.06.2018. године, против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, Одред жандармерије у Краљеву, којом је тражио да суд тужену обавезе да му на име неисплаћеног додатка - увећане зараде по основу приправности, као и по основу теренског додатка, исплати појединачне месечне износе за период од маја 2015. године до априла 2018. године. Суд је тужбу доставио на одговор туженој 05.06.2018. године, а тужена је 09.07.2018. године доставила писани одговор на тужбу оспоравајући наводе тужбеног захтева у целости. Првостепени суд је припремно рочиште одржао 01.11.2018. године, на ком је одредио временски оквир трајања парнице од дванаест месеци и одредио извођење доказа саслушањем тужиоца у својству парничне странке. На рочишту одржаном 14.03.2019. године изведен је доказ саслушањем тужиоца као парничне странке и одређено извођење доказа саслушањем предложених сведока као и вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке. Наредно рочиште заказано је за 04.09.2019. године, а након уплате предумја за вештачење, предмет је достављен судском вештаку 05.04.2019. године. Дописом од 10.05.2019. године, судски вештак је обавестио суд да се обратио МУП-у РС Команди жандармерије у Београду и Одреду жандармерије у Краљеву, ради достављања документације али до тог дана, вештаку није омогућен приступ ради увида у потребну документацију. Првостепени суд је дописом наложио туженом да достави радне и обрачунске листе за тужиоца за утужени период па је ту документацију тужени доставио суду 25.06.2019. године. Потом је првостепени суд дао налог 03.07.2019. године да се предмет достави судском вештаку. Судски вештак је свој налаз и мишљење доставио првостепеном суду 19.07.2019. године, а првостепени суд га је странкама доставио 23.07.2019. године. Поднесцима од 22.08.2019. године и 27.08.2019. године, парничне странке су се изјасниле о налазу вештака. Рочиште за главну расправу заказано за 04.09.2019. године није одржано јер поднесак којим је тужилац преиначио тужбу, од 27.08.2019. године, није достављен туженом, па је наредно рочиште заказано за 03.02.2020. године. То рочиште није одржано јер није приступио вештак а наредно је заказано за 12.05.2020. године, на које такође вештак није приступио па је наредно заказано за 16.10.2020. године. Судски вештак је своје изјашњење доставио 13.05.2020. године, а рочиште за главну расправу заказано за 16.10.2020. године није одржано, јер је на основу констатације суда било потребно утврдити колико је тужиоцу исплаћено по основу посебне накнаде па је туженом наложено да те податке достави суду. Рочишта заказана за 01.02.2021. године, 06.04.2021. године и 10.06.2021. године, нису одржана јер тужена није поступила по налогу суда и није доставила тражену документацију. Рочиште за главну расправу заказано за 06.07.2021. године је одржано али је због измене поступајућег судије донето решење да расправа почне изнова. Потом је решењем опозван налог туженом за достављање података а главна расправа је закључена и пресудом Основног суда у Краљеву П1 724/18 од 06.07.2021. године, усвојен тужбени захтев тужиоца у целости а тужена обавезана да му накнади парничне трошкове. Тужена је, против првостепене пресуде жалбу изјавила 17.08.2021. године, а одлучујући о жалби, Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж1 3020/21 од 09.12.2021. године, одбио као неосновану жалбу тужене и потврдио пресуду Основног суда у Краљеву П1 724/18 од 06.07.2021.

године у ставу 1. изреке под а), док је исту пресуду укинуо у ставу 1. изреке под б) и у ставу 2. изреке, па је предмет у укинутим деловима вратио првостепеном суду на поновно суђење. Спис предмета експедован је из Апелационог суда у Крагујевцу 27.12.2021. године.

Код утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, правилно је Апелациони суд у Крагујевцу, анализирајући дужину трајања првостепеног и другостепеног поступка, закључио да предлагачу није повређено право на суђење у разумном року пошто су судови поступали ажурно и ефикасно, а пресуда је донета у року од три године и месец дана након подношења тужбе.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије прописано је да свако има право да му независтан, непристрасан и законом већ установљени суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода („Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори број 9/2003, 5/2005 и 7/2005, „Службени гласник Републике Србије“ - Међународни уговори број 12/2010 и 10/2015), у одредби члана 6. став 1. прописује да свако током одлучивања о његовим грађанским правима или обавезама или о кривичној оптужби против њега има право на правичну јавну расправу, у разумном року, пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног случаја, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовање редоследа решавања предмета и законских рокова за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно да би се отклонила неизвесност а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује правна сигурност грађана. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативно јер се процењује у сваком конкретном случају, на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природу захтева односно значај предмета спора за подносиоца захтева. Случајеви који, према својим околностима, имају посебан значај за подносиоца приговора или за њега постоји ризик због одуговлачења поступка захтевају нарочиту марљивост у поступању односно посебну и изузетну хитност, где се и реално краће време трајања поступка може сматрати неразумним.

У конкретном случају, предмет спора је имовинскоправни захтев тужиоца за исплату разлике на име увећане зараде по основу приправности и по основу теренског додатка. Приоритетни предмети у којима се захтева посебна хитност у поступку, кроз

пркасу Европског суда за људска права су: радни спорови и спорови у вези са остваривањем права на пензију или инвалиднину; породични спорови; поступци ради накнада штете за жртве несреће; предмети који се односе на кривичне поступке и лица у притвору; предмети који се односе на полицијско насиље и предмети који су хитни због личног својства подносиоца (лица са инвалидитетом, потпуно или делимично лишена пословне способности, лица која болују од неизлечиве болести или су у поодмаклом животном добу). Приоритетним предметима такође се сматрају и они где би за подносиоца представке могла да настане ненадокнадива штета. Радни спорови који су приоритетни и у којима се захтева посебна хитност у поступању, имајући у виду праксу Европског суда за људска права, су спорови о заснивању, постојању и престанку радног односа, што овде није случај, јер је предмет спора имовинскоправни захтев тужиоца према његовом послодавцу. Укупно трајање поступка од три године и четири месеца од дана подношења тужбе 01.06.2018. године до дана подношења приговора ради убрзања поступка, 14.10.2021. године, није неразумно дуго, имајући у виду да ово није једноставан предмет пошто је било неопходно извођење доказа саслушањем сведока и вештачењем, а што је све допринело трајању ове парнице. Рочишта су редовно заказивана и није било периода неактивности суда већ је првостепени суд, напротив, предузимао мере за отклањање застоја у поступку проузроковане непоступањем тужене по налогу суда за достављање тражене документације.

Врховни касациони суд је имао у виду да је трајању овог поступка свакако допринело и проглашењу ванредног стања због епидемије вируса CORONA 19, 15.03.2020. године, које је трајало до 06.05.2020. године, у ком периоду, у складу са одредбом члана 2. став 1. у вези са чланом 1. Уредбе о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашене 15.03.2020. године („Службени гласник Републике Србије“ број 38/20, ступила на снагу 20.03.2020. године), рокови за изјављивање правних лекова, правних средстава или за предузимање других процесних радњи у поступцима нису текли. Уредба је престала да важи 06.05.2020. године, на основу члана 2. Закона о важењу Уредбе, коју је Влада, уз супотпис председника Републике Србије, донела за време ванредног стања и коју је Народна Скупштина потврдила („Службени гласник Републике Србије“ број 65/20).

Неосновани су наводи жалбе предлагача да су рочишта одлагана без оправданих разлога па су тако два рочишта од 03.02.2020. године и 12.05.2020. године одложена јер није приступио вештак, који није оправдао свој изостанак, док рочишта од 12.10.2020. године, 01.02.2021. године, 06.04.2021. године и 10.06.2021. године, нису одржана јер тужени није доставио документацију по налогу суда. Супротно наводима жалбе жалиоца, у конкретном предмету није било неактивности суда која је довело до одуговлачења поступка у мери која представља повреду права предлагача на суђење у разумном року, имајући у виду да су рочишта редовно заказивана а да је прибављање документације од тужене било неопходно за потребе вештачења, у интересу предлагача, као тужиоца.

Неосновани су наводи жалбе предлагача да овај предмет спада у приоритетне у којима се захтева посебна хитност у поступању. Приоритетни предмети у радним споровима тичу се остварења права на рад у смислу заснивања, постојања и престанка радног односа, док су у погледу имовинскоправних спорова приоритетни они који су у вези са остваривањем права на инвалиднину или пензију, што овде није случај.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 18. став 1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Одлуку као у ставу другом изреке, Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, у вези одредбе члана 28. и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, пошто предлагач није успео у жалбеном поступку па му не припада право на накнаду трошкова тог поступка.

Судија
Гордана Комненић, с.р.

Поука о правном леку.

Против овог решења није дозвољена жалба на основу одредбе члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић